

DRAMMEN KOMMUNE

Det kongelige barne-, likestillings- og inkluderingsdep.
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

Vår referanse
12/13396/4/KRIHOL

Arkivkode
F40 &13

Deres referanse

Dato
05.11.2012

SVAR - HØRING - ENDRINGER I BARNEVERLOVEN (FORSLAG OM ENDRINGER I FINANSIERINGSANSVARET OG I DEN FAGLIGE SAMHANDLINGE MELLOM STAT OG KOMMUNE, FORSLAG OM STYRKING AV BARNES RETTIGHETER MV

Høringsuttalelsen til Drammen kommune skal behandles i bystyret 27. nov d.å. For å kunne overholde svarfristen sendes innstilling til vedtak, eventuelle endringer ettersendes.

Drammen kommune gir først en generell uttalelse, og deretter følger spesifikke innspill til utvalgte kapitler. De punktene i høringsnotatet som ikke omtales gir Drammen kommune sin tilslutning til.

Høringsuttalelse fra Drammen kommune generelt:

Drammen kommune støtter målsettingen om at kommunens rolle i barnevernet skal styrkes, og at statens rolle avgrenses. Drammen kommune mener at det vil gi et kvalitetsmessig bedre og mer effektivt barnevern.

Drammen kommune mener imidlertid det er en svakhet i høringen at målsettingen er å styrke kommunene, mens de konkrete tiltakene ikke tydelig understøtter dette. Det har vært en utfordring å se sammenhengen mellom mål og forslag som skal styrke målene. Drammen kommune er opptatt av at nye tiltak som foreslås skal være til barnas beste. Denne intensjonen kommer ikke tydelig nok fram i høringsforslaget fra departementet.

Barnevernet i Norge mangler behovs- og resultatindikatorer som kan si noe om tjenesten lykkes med forebygging og tiltak innenfor og utenfor opprinnelig familie. Barneverntjenesten i Drammen skal i 2012-2015 være med i et FoU samarbeid i regi av KS for å utarbeide gode resultatindikatorer.

Høringsuttalelse fra Drammen kommune: Kap 8 Bedre samhandling mellom stat og kommune – endring av finansieringsform

Drammen kommune kjenner seg ikke igjen i at institusjonsplasser benyttes framfor for eksempel fosterhjemsplasser slik at kostnadsansvaret legges på staten. I følge utregninger foretatt av KS utgjør kostnader til en institusjonsplass 2 ½ million pr år, med en egenandel for kommunen på ca 400.000, som utgjør 15 %. Pr 30. 10 2012 har Drammen kommune 10 barn plassert i institusjon, som utgjør en

Plan og økonomi

Engene 1, 3008 Drammen
Tlf. 03008 Fax. 32 04 62 00
www.drammen.kommune.no
Org. nr. 939 214 895

årlig egenandel på ca 4 millioner kroner. En økning fra 15 % til 45 % vil innebære en årlig økning for Drammen kommune på i overkant av 7 millioner kroner. pr år, basert på dagens antall plasseringer i institusjon .

Drammen kommune søker kun om institusjonsplass dersom det vurderes at barna ikke kan ivaretas tilstrekkelig i fosterhjem. Etter loven er det Bufetat som har ansvaret for plasseringsalternativer overfor kommunene, og så lenge gode alternativer til institusjoner mangler - herunder mangel på fosterhjem - har kommunene ikke reelle valgmuligheter.

Drammen kommune er enig i høringsforslagets prinsipp om å styrke kommunenes rolle som bestiller og gi økt handlingsrom for alternative tiltak. Drammen kommune støtter ikke at dette skal innebære økning i kommunenes egenandel, og mener at dagens ordning bør videreføres på 15 %. Dersom det økes i prosentandel, forutsetter Drammen kommune at kommunene kompenseres tilsvarende.

Hjemmebaserte tiltak er et kommunalt ansvar, og det er rimelig at ressursene også ligger der. Det må skje en reell ressursforskyvning til kommunene, både av midlene som i dag brukes på statlige hjemmebaserte tiltak, og midler som brukes til administrasjon og tiltaksutvikling.

Ytterlige kommentarer

Drammen kommune er innforstått med at fosterhjemtjenesten generelt ikke er til diskusjon i denne høringsrunden, men vil framholde at dagens ordning med refusjon for utgifter til kommunale fosterhjem bør avvikles og at midlene til fosterhjem overføres kommunene i sin helhet. På denne måten vil kommunen selv kunne avgjøre hvilke forsterkningstiltak som er best egnet i det enkelte tilfelle. Det vil være naturlig at KS har en sentral rolle i å kostnadsberegne de økonomiske konsekvensene av forslaget.

De statlige fosterhjemmene er ikke evaluert i høringsforslaget. Drammen kommune mener at ordningen med statlige fosterhjem bør avvikles. Det er problematisk for kommunen at statlige fosterhjem har bedre lønns- og arbeidsvilkår enn kommunale fosterhjem. Realiteten i dag er at de kommunale fosterhjemmene har de samme oppgavene og utfordringene i hverdagen, men med dårligere betingelser, enn statlige fosterhjem. I tillegg rekrutteres det for få statlige fosterhjem. Drammen kommune opplever en usikkerhet i budsjettssammenheng ved at kommunen må styrke kommunale fosterhjem for å ivareta barn med komplekse utfordringer, når det ikke er tilgjengelige statlige fosterhjem.

Høringsuttalelse fra Drammen kommune: Kap 9. Bedre faglig samhandling mellom stat og kommune

Forslaget om at staten fortsatt skal ha myndighet til å velge institusjon for barna, og at kommunen skal være forpliktet til å legge frem statens forslag for Fylkesnemnda, vil frata Fylkesnemnda den myndighet de har i dag til å vedta den institusjonen som kan gi barn og ungdommen best behandling. Dette mener Drammen kommune er en uheldig utvikling. Fylkesnemnda er den rettsinstansen som kan pålegge tvangstiltak, og da må de også kunne velge det tiltaket som er faglig best skikket.

Drammen kommune anser det som problematisk at Bufetat fortsatt skal inneha en dobbeltrolle som både tjenesteleverandør og som fagutvikler for kommunene. Drammen kommune foreslår at Bufetat rendyrker rollen som tjenesteleverandør (kjøp av institusjonsplasser og rekruttering av fosterhjem), og at fagutviklingen overføres til en nøytral instans, for eksempel barnevernets regionale utviklingssentre. Dersom regionale utviklingssentre gis den rollen, bør de få overført kompetansemidler med utgangspunkt i den enkelte kommunes behov. For å gi kommunene en tydeligere rolle som bestillere av fagutvikling bør kommunenes representasjon i styret for disse stiftelsene styrkes.

Drammen kommune er uenig i forslaget om å gi Fagteam en forskriftsmessig rett til å kreve tilleggsutredning av barnet før plassering. Fylkesnemd og fylkesnemddomstolene avgjør om saker er godt nok utredet. Eventuelle avklaringer om mer utredning for å øke treffsikkerheten på type tiltak, må skje i tett dialog med kommunen. Drammen kommune er uenig at det skjer gjennom egen forskrift, hvor Bufetat kan overprøve kommunens vurdering.

Om endringsforslaget skal ha den tilsiktede effekt, som er å opprettholde et likeverdig barnevern i alle kommuner, er det avgjørende at staten gjennom sitt lovforslag legger til rette for kommunenes ansvarsområde for barnet, både under og etter plasseringer utenfor hjemmet og ved institusjonsopphold.

Høringsuttalelse fra Drammen kommune: Kap 11 Barnevernlovens regulering av kommunens og statens økonomiske ansvar for barneverntiltak

Høringsutkastet foreslår at departementet kan gi forskrift om betalingsordningen, herunder forskrift som fastsetter nærmere rammer for statens betalingsansvar. Drammen kommune leser de ulike delforslagene slik at kommunens økte styringsrett avgrenses av at Bufetat kan overprøve vurderinger, hindre fylkesnemnda i å foreta en fullstendig vurdering og i siste instans ved at Bufetat kan gis adgang til å nekte å dekke den statlige andelen av utgiftene. Drammen kommune kan ikke se at dette bidrar til å nå målet om at kommunens rolle skal styrkes, og støtter ikke forslaget.

Høringsuttalelse fra Drammen kommune: Kap 14 Begrepsbruken i barnevernloven

Drammen kommune støtter forslaget om at barn og unges egne begreper må benyttes så langt som mulig i tjenester for barn og unge. Det er viktig at barn og unge forstår og kan identifisere seg med ord og begreper som benyttes i barnevernet. Selv om begrepene er godt innarbeidet gjennom langvarig bruk er det Drammen kommunes vurdering at de kan endres uten for store ulemper. For å sikre den ønskede effekt av å endre begrepene, er det viktig å jobbe med holdninger i samfunnet generelt, slik at barna dette gjelder ikke opplever seg stigmatisert av begrepsvalg. Drammen kommune støtter at begrepene foster- byttes ut med omsorg-, institusjon med hjem. Drammen kommune er positiv til at det utarbeides et bedre begrep for barn med alvorlige atferdsvansker.

Høringsuttalelse fra Drammen kommune: Kap 17 Forslag om styrking av barneverntjenestens oppfølging av barn under og etter varetekt og straffegjennomføring

Drammen kommune støtter ikke forslaget, og mener at Kriminalomsorgen fortsatt bør ha det helhetlige ansvaret for den helhetlige oppfølgingen av ungdom som sitter i varetekt eller gjennomfører fengselsstraff. De nye bestemmelsene om ungdomsstraff gir gode muligheter for å trekke

barneverntjenesten inn i straffegjennomføringen. På samme måte kan kriminalomsorgen med samtykke fra ungdommen be barneverntjenesten delta i planlegging og tilrettelegging av tiltak.

Å pålegge barneverntjenesten spesielt en plikt til å holde jevnlig kontakt med Kriminalomsorgen vil kunne føre til ansvarsfraskrivelse fra andre aktuelle instanser, og dermed begrense den bistand som bør tilbys den enkelte ungdom.

Høringsuttalelse fra Drammen kommune: Kap 20 Tilsyn og kontroll med barn i fosterhjem

Drammen kommune stiller seg i hovedsak bak forslaget for et bedre og mer profesjonelt tilsyn med barn som bor i fosterhjem, og har i tillegg følgende innspill:

Fylkesmannen har i dag tilsynsansvar for barn plassert i institusjon. Det viktigste hensynet for tilsyn er barnets rettssikkerhet. Det er ikke nødvendig for en tilsynsperson å ha god kjennskap til lokale forhold for å opparbeide seg et godt tillitsforhold til barnet. Imidlertid er det viktig at en ny ordning sikrer at det enkelte barn møter samme tilsynsperson over tid. Barn i fosterhjem møter mange ulike personer med ulike roller. Barna uttrykker usikkerhet og maktesløshet når de må forholde seg til stadig nye ukjente personer. Et profesjonelt tilsyn under Fylkesmannen, på lik linje som for barn plassert i institusjon, vil styrke barnas rettssikkerhet.

Når det gjelder høringsnotatets diskusjon rundt tillitsperson, mener Drammen kommune at å gi barna friheten til selv å velge en tillitsperson i utgangspunktet er en god tanke, men i praksis kan dette bli svært vanskelig for barna. Barna kan føle seg presset til å velge en person som er i familie eller nær relasjon til foreldrene, og ordningen kan dermed gå mot sin hensikt.

Høringsuttalelse fra Drammen kommune: Kap 22 Tilsyn med statlige barneverntjenester

Drammen kommune støtter forslaget om at Fylkesmannen kan føre tilsyn med hele barnevernet. Man undrer seg imidlertid over hvorfor departementet har valgt å bruke *kan* og ikke *skal* i § 2-3 b) fjerde ledd. For å likestille tilsynet vurderer Drammen kommune at det bør brukes *skal* i likhet med de foregående ledd.

Drammen kommune anser det ikke som problematisk om tilsynsmyndigheten gis adgang til å pålegge retting også ved avvik i det øvrige statlige barnevernet. Sanksjonshjemler inngår vanligvis i tilsynsmyndighetens kompetanse, også overfor andre statlige virksomheter.

Høringsuttalelse fra Drammen kommune: Kap 24. Beregning av plasseringstid ved vedtak etter barnevernloven § 4-24

Drammen kommune er positiv til at plasseringstid som følge av vedtak etter § 4-24 klargjøres. Drammen kommune støtter imidlertid ikke at plasseringstiden etter midlertidige vedtak skal medregnes i den totale plasseringstiden. Ungdom som har så alvorlige problemer som beskrevet i § 4-24 har behov for langvarig behandling, ofte utover ett år. I den perioden ungdom er plassert på midlertidig vedtak er de sjelden mottakelig for behandling.

Drammen kommune anbefaler derfor motsatt løsning; at plasseringstiden etter det midlertidige vedtaket ikke skal inngå i den totale plasseringstiden som gjelder for vedtak etter § 4-24 første og annet ledd.

Drammen kommune har ikke innvendinger til forslaget om raskere ankebehandling.

Med vennlig hilsen

Kristine Holmbakken
rådgiver

32 04 60 00

Kopi til: Senter for oppvekst, Drammen kommune